

Fear an Phoist

Ceist 1 Beidh tú ag féachaint anois ar thuairisc faoi Larry Griffin, fear poist a d'imigh gan tasc ná tuairisc sa bhliain 1929. Sula bhféachann tú ar an mír, bí ag obair leis an duine in aice leat agus déan iarracht na ceisteanna seo a fhreagairt.

An bhfuil aon rud ar eolas agat faoi Larry Griffin?

Ar cheart seanchásanna mar seo a athoscailt, dar leat?

Ceist 2 Féach ar an mír anois. Déan iarracht na téarmaí thíos a mheaitseáil leis an aistriúchán ceart.

Missing_____Eachtraí

Truth_____Diaidh ar ndiaidh

Hide_____Aimsithe

Gradually_____Ráiteas

Oven_____Ceil

Stand_____Sorn

Located_____Seastán

Hopeful_____An fhírinne

Events_____Ar Iarraidh

Statement_____Dóchasach

Ceist 3 Anois, féach ar an mír don dara uair agus déan iarracht na ceisteanna thíos a fhreagairt:

1. Cén contae inar tharla an eachtra seo?
2. Cén t-ainm a bhí ar an teach tábhairne ina raibh siad?
3. Cé mhéad Garda a bhí sa teach tábhairne?
4. Cé a bhí ag troid sa teach tábhairne?
5. Céard atá ó mhuintir Larry Griffin?

Ceist 4 Déan iarracht na bearnaí a líonadh sa sliocht thíos.

Sa bhliain 1929 chuaigh fear poist, Larry Griffin, ar iarraidh as an tSráidbhaile i gContae Phort Láirge. I _____ nua-scríofa ar an ábhar, _____ cur síos ar eachtraí inar _____ lucht an tsráidbhaile an _____ faoinar tharla dó. Tá muintir an _____ fós dóchasach go dtiocfaidh siad ar a chorp agus go mbeidh siad in ann é a adhlacadh mar is ceart.

déantar, fhírinne, leabhar, cheil, fhir,

Ceist 5 ‘Chuaigh fear poist Larry Griffin **ar iarraidh** as an tSráidbhaile’

Cad is brí le ‘ar iarraidh’

Anois, déan iarracht na téarmaí seo a leanas a chur in abairtí chun a mbrí a léiriú:

ag iarraidh, ar iarraidh, á iarraidh

Ceist 6 Pléigh an ráiteas thíos leis an duine in aice leat nó mar rún díospóireachta sa rang.

‘Tá an córas dlí sa tír seo truailithe le fada an lá’

Treoracha agus Freagraí

Ceist 1 Is féidir na ceisteanna seo a phlé leis an duine in aice leat.

Ceist 2 Missing_____ **Ar iarraidh**
Truth_____ **An fhírinne**
Hide_____ **Ceil**
Gradually_____ **Diaidh ar ndiaidh**
Oven_____ **Sorn**
Stand_____ **Seastán**
Located_____ **Aimsithe**
Hopeful_____ **Dóchasach**
Events_____ **Eachtraí**
Statement_____ **Ráiteas**

Ceist 3

1. Tharla an eachtra seo sa tSráidbhaile, i gContae Phort Láirge.
2. Whelan's an t-ainm a bhí ar an teach tábhairne ina raibh siad.
3. Bhí beirt Gharda sa teach tábhairne.
4. Bhí Larry, an múinteoir scoile agus Ned Morrissey ag troid.
5. Tá muintir Larry Griffin ag iarraidh adhlacadh Críostaí a thabhairt dó.

Ceist 4 Sa bhliain 1929 chuaigh fear poist, Larry Griffin, ar iarraidh as an tSráidbhaile i gContae Phort Láirge. I **leabhar** nua-scríofa ar an ábhar, **déantar** cur síos ar eachtraí inar **cheil** lucht an tsráidbhaile an **fhírinne** faoinar tharla dó. Tá muintir an **fhir** fós dóchasach go dtiocfaidh siad ar a chorp agus go mbeidh siad in ann é a adhlacadh mar is ceart.

Ceist 5 Ciallaíonn ar iarraidh “amú”.
Ní mór do na daltaí abairtí a chumadh chun brí na bhfocal a léiriú.
Tá mé *ag iarraidh* dul abhaile anois.
Tá mo chuid eochracha *ar iarraidh*.
Faigh do dheartháir, tá m'athair *á iarraidh*.

Ceist 6 Is féidir an ráiteas a phlé nó díospóireacht a dhéanamh.

Eimear Ní Chonaola

Sa bhliain¹ 1929 chuaigh fear poist, Larry Griffin, ar iarraidh as an tSráidbhaile i gContae Phort Láirge. I leabhar nua scríofa ar an ábhar, déantar cur síos ar eachtraí inar cheil lucht an tsráidbhaile an fhírinne faoinar tharla dó. Tá muintir an fhir fós dóchasach go dtiocfaidh siad ar a chorp agus go mbeidh siad in ann é a adhlacadh mar is ceart.

Fachtna Ó Drisceoil

Fear an Phoist, Larry Griffin, bhí sé ag obair an lá sin mar a d'oibríodh fear an phoist sna blianta sin agus bhí sé ag taisteal ó Choill Mhic Thomáisín go dtí an tSráidbhaile agus ar ais ag seachadadh an phoist agus ag bailiú an phoist ach níor tháinig sé abhaile go dtí a bhean chéile an oíche sin go Coill Mhic Thomáisín, níor tháinig sé abhaile go deo arís ina dhiaidh sin. Bhí sé ar iarraidh.

Diaidh ar ndiaidh, d'éirigh na gardaí amhrasach. I ndeireadh na dála, tháinig cor sa scéal nuair a thógadar ráiteas ó fhear áitiúil, James Fitzgerald, nó Jim Greaney mar a tugadh air go háitiúil agus deir Jim Greaney go raibh sé istigh sa teach tábhairne áitiúil, Whelans, an oíche sin, go rabhadar ar fad ag ól go neamhdhlíthúil, é féin, an múinteoir scoile áitiúil, beirt de na gardaí áitiúla², an tábhairneoir, a chlann agus daoine eile agus fear an phoist, gur tharla achrann idir fear an phoist agus an múinteoir scoile agus fear eile, Ned Morrissey, gur leagadh fear an phoist, gur bhual sé a chloigeann i gcoinne an tsoirn³ agus gur maraíodh é, agus gur chinn gach duine a bhí i láthair é sin a cheilt agus fáil réidh leis an gcorp go rúnda. Gabhadh deichniúr de⁴ na daoine a dúradh a raibh i láthair an oíche sin. Tugadh chun na cúirte iad ach nuair a cuireadh príomhfhéinne an stait Jim Greany ar an seastán, dhiúltaigh sé seasamh lena ráiteas. Thit an cás óna chéile gan chorp, gan fhinné⁵. Scaoileadh saor na daoine agus níor aimsíodh corp Larry Griffin riamh. An rud is tábhachtaí faoin scéal seo ná nach bhfuil corp Larry Griffin aimsithe, go bhfuil a mhuintir fós ag iarraidh adhlacadh Críostaí a thabhairt dó agus má tá aon duine amuigh ansin go bhfuil eolas acu faoi, cá bhfuil an corp, gur i ndáiríre gurb é an t-am teacht chun tosaigh agus an t-eolas sin a thabhairt.

---

¹ Sa mbliain a deirtear

² áitiúil a deirtear

³ sorn deirtear

⁴ des deirtear

⁵ gan finné deirtear